

Szablon gry "Zakazane słowa"

„Zakazane słowa” to szablon gry polegającej na zgadywaniu, który można dowolnie modyfikować. Został przygotowany, aby ułatwić uczniom i uczennicom zdobywanie wiedzy o postaciach historycznych związanych z określonym okresem, wydarzeniem lub tematem. Gra polega na odgadywaniu tożsamość postaci historycznej, którą grupa opisuje bez używania zakazanych słów. Do stworzenia nowej gry potrzebujesz następujących szczegółów: imię i nazwisko osoby, jej jednozdaniowy opis oraz zakazane słowa kluczowe, których nie można używać podczas zabawy. Szablon jest dostępny na licencji CC BY-SA 4.0, dzięki czemu można go swobodnie wykorzystywać i modyfikować.

W programie Cyfrowa Historia opracowaliśmy gotową do użycia grę „Zakazane słowa” obejmującą temat totalitaryzmów i demokratyzacji. Jeśli nie masz pewności, jak stworzyć własną rozgrywkę, możesz użyć naszego przykładu jako wskazówki. Stworzyliśmy około 30 kart do gry, ale oczywiście nie musisz wykorzystywać wszystkich. Poniżej poznasz zasady gry.

Winston Churchill

Brytyjski polityk, mąż stanu, orator, strateg, pisarz i historyk, malarz, dwukrotny premier Wielkiej Brytanii, laureat Literackiej Nagrody Nobla.

Wielka Brytania, premier, cygare, Fulton

Cel

Celem gry „Zakazane słowa” jest odgadnięcie prezentowanych postaci historycznych. Wygrywa drużyna, która zdobędzie najwięcej punktów.

Materiały

Karty do gry z postaciami.

Przygotowanie

Przed lekcją: wydrukuj karty w formacie A4 i wytnij je

W klasie: rozłóż karty postaci w widocznym miejscu. Podziel klasę na drużyny – zdecyduj, ile osób powinno być w każdym zespole (mogą to być pary albo cztero- czy pięcioosobowe grupy)

Zasady

Klasa pracuje w grupach. Uczniowie i uczennice będą opowiadać o postaciach historycznych, uważając, by nie użyć zakazanych słów, które dotyczą tych osób. Niektóre postacie – oznaczone gwiazdką (*) – są nieco trudniejsze do odgadnięcia, ale poprawna odpowiedź zostanie nagrodzona dodatkowymi punktami. Zapoznaj klasę z zasadami gry:

Punktacja

3 punkty = odgadnięcie postaci

5 punktów = odgadnięcie postaci z gwiazdką *

1 punkt = pytanie dodatkowe (punkt dla grupy prezentującej)

1 punkt = zakazany wyraz (po 1 punkcie dla wszystkich grup zgadujących)

1. Losowanie kart

Każda grupa losuje ze stosu jedną kartę. Znajduje się na niej imię i nazwisko postaci oraz krótka notatka, kim była ta osoba. Grupa znajdzie tam też kilka kluczowych dla tej postaci słów, których nie może użyć w opowieści.

2. Szukanie informacji (10 minut)

Po wylosowaniu kart następuje etap poszukiwania informacji. Poproś uczniów i uczennice, aby dowiedzieli się jak najwięcej o wybranej postaci. Mogą wykorzystać wszystkie dostępne materiały: smartfony, oś czasu, książki, podręczniki, internet.

3. Prezentacja i zgadywanie postaci

Każda grupa po kolei prezentuje swoją postać, a pozostałe zespoły zgadują, kto to jest. O postaci może opowiadać jedna lub kilka osób z grupy. Przypomnij młodzieży, że podczas prezentacji nie wolno używać zakazanych słów. Możesz poprosić jedną osobę z każdego zespołu o dopilnowanie, aby ta zasada była przestrzegana. Podkreśl, że krótka prezentacja obejmuje dwa-trzy zdania o postaci i że może zawierać informacje niejednoznaczne, aby utrudnić przeciwnikom i przeciwniczkom odgadnięcie.

4. Zadawanie pytań

Po prezentacji nadchodzi czas na pytania. Każda zgadująca grupa może zadać tylko jedno pytanie (zamknięte lub otwarte) w rundzie. Zespół prezentujący może szukać odpowiedzi w dostępnych materiałach. To samo dotyczy innych osób – podczas zadawania pytań mogą prowadzić poszukiwania, aby odgadnąć prezentowaną postać.

Jeśli żadna z grup nie zgadnie, o jakiej postaci mowa, przechodzimy do kolejnej rundy pytań. Liczba rund zależy od czasu, jaki możecie poświęcić na grę.

Punktacja

- Grupa, która jako pierwsza odgadnie, jaką postać opisuje zespół prezentujący, otrzymuje 3 punkty.
- Grupa, która zgadnie postać z karty, na której jest gwiazdka (*), zdobywa 5 punktów.
- Grupa, która prezentuje postać, otrzymuje 1 punkt, jeśli przeciwnicy i przeciwniczki nie zgadną od razu, o kim mowa, i będą musieli zadać dodatkowe pytania.
- Jeśli w prezentacji użyto zakazanego słowa, karta wypada z gry, a grupa prezentująca nie zdobywa punktu. Pozostałe drużyny otrzymują po jednym punkcie (bez konieczności zadawania pytań lub zgadywania).

Podsumowanie gry

Po zakończeniu gry porozmawiajcie o tym, czego w jej trakcie doświadczyli uczniowie i uczennice. Na początku spytaj, które osoby z kart już znali, a o których słyszeli po raz pierwszy. Możesz krótko omówić postacie, nawiązując do wydarzeń na osi czasu. Następnie przejdź do głębszej dyskusji na temat gry.

Przykładowe pytania, które możesz zadać:

- Czego nauczyliście i nauczyłyście/ dowiedzieliście i dowiedzieliście się podczas gry?
- Jakie prawidłowości zauważacie, analizując zestaw osób występujących na kartach?
- Czyjej perspektywy tu nie ma? Zastanówcie się, dlaczego brakuje właśnie takiej perspektywy. Kto pisał historię? Dlaczego w grze i w podręcznikach historii jest tak mało postaci kobiecych lub przedstawicielek i przedstawicieli mniejszości?
- Czy Waszym zdaniem, kiedy rozmawiamy o tym temacie, warto byłoby uwzględnić perspektywę „zwykłych” obywateli i obywaterek lub grup mniejszościowych? Czy nasz ogląd sytuacji byłby inny, gdybyśmy spojrzeli i spojrzeli na te tematy z ich perspektywy?

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

rrr

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Józef Stalin

Bolszewicki rewolucjonista, sowiecki dyktator, polityk i zbrodniczy komunista gruzińskiego pochodzenia, odpowiedzialny za śmierć milionów ludzi.

dyktator, wojna, Rosja, stalinizm

Francisco Franco

Hiszpański dyktator wojskowy, przywódca nacjonalistów z czasów hiszpańskiej wojny domowej, głowa państwa hiszpańskiego, premier, naczelny dowódca sił zbrojnych.

Hiszpania, dyktator, nacjonalizm, wojna domowa

Adolf Hitler

Niemiecki polityk pochodzenia austriackiego, wódz i kanclerz Rzeszy, twórca i dyktator III Rzeszy, przywódca Narodowosocjalistycznej Niemieckiej Partii Robotników (NSDAP), zbrodniarz wojenny odpowiedzialny za zbrodnie przeciwko ludzkości.

Niemcy, III Rzesza, nazizm, Holocaust

Mao Zedong

Chiński polityk, przywódca Chińskiej Republiki Ludowej, szef Biura Politycznego i przewodniczący Komitetu Politycznego Komunistycznej Partii Chin, ideolog maoizmu.

Chiny, Czerwona Książka, maoizm, Chińska Republika Ludowa

Pol Pot

Dyktator Kambodży, członek Komunistycznej Partii Kambodży i przywódca Czerwonych Khmerów.

Czerwoni Khmerzy, Kambodża, terror, komunizm

Kim Il Sung

Polityk koreański, przywódca Korei Północnej, marszałek i generalissimus Koreańskiej Armii Ludowej, wieloletni przywódca Partii Pracy Korei. Założyciel tzw. dynastii Kimów.

Korea Północna, komunizm, wojna koreańska, dzucze

Benito Mussolini

Włoski polityk i dziennikarz, główny twórca i przywódca włoskiego ruchu faszystowskiego, premier Włoch i dyktator Włoskiej Republiki Socjalnej.

Włochy, faszyzm, marsz Czarnych Koszul, duce

Włodzimierz Lenin

Rosyjski polityk socjaldemokratyczny i komunistyczny, organizator i przywódca rewolucji październikowej, a następnie pierwszy przywódca Rosji Radzieckiej. Współzałożyciel i przywódca partii bolszewickiej. Teoretyk ideologii komunistycznej i twórca idei leninizmu.

Rosja, komunizm, bolszewicy, rewolucja

Franklin Delano Roosevelt

Amerykański polityk, 32. prezydent Stanów Zjednoczonych. Był czterokrotnie wybierany na ten urząd w latach 1933–1945 z ramienia Partii Demokratycznej.

USA (Ameryka, Stany Zjednoczone), prezydent, New Deal, Jalta

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Winston Churchill

Brytyjski polityk, mąż stanu, orator, strateg, pisarz i historyk, malarz, dwukrotny premier Wielkiej Brytanii, laureat Literackiej Nagrody Nobla.

Wielka Brytania, premier, cygaro, Fulton

Robert Schuman

Francuski polityk, mąż stanu, dwukrotny premier Francji, reformator. Minister finansów i minister spraw zagranicznych, uznawany za jednego z ojców Unii Europejskiej, Rady Europy i NATO.

Unia Europejska, Francja, deklaracja, ojciec założyciel

Lech Wałęsa

Polski polityk i działacz związkowy. Lider i bohater opozycji demokratycznej w PRL, współzałożyciel i pierwszy przewodniczący Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. Laureat Pokojowej Nagrody Nobla, prezydent Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1990–1995.

Solidarność, przewodniczący, elektryk, wąsacz

Margaret Thatcher

Brytyjska chemiczka, prawniczka i polityczka, premiera Wielkiej Brytanii w latach 1979–1990.

premier (premera), żelazna Dama, Wielka Brytania, strajki

Slobodan Milošević

Jugosłowiański i serbski przywódca polityczny, prezydent Socjalistycznej Republiki Serbii w ramach Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii i prezydent Serbii w ramach Federalnej Republiki Jugosławii w latach 1989–1997, prezydent Federalnej Republiki Jugosławii w latach 1997–2000.

Serbia, Jugosławia, wojna, prezydent

Nicolae Ceaușescu

Rumuński polityk i działacz komunistyczny. Sekretarz generalny Rumuńskiej Partii Komunistycznej, przewodniczący Rady Państwa i prezydent Rumunii sprawujący władzę dyktatorską.

Rumunia, egzekucja, dyktator, ludobójstwo

Fidel Castro

Kubański rewolucjonista, polityk, żołnierz i prawnik. Przywódca rewolucji kubańskiej. Faktyczny przywódca Kuby w latach 1959–2008. Jedyny Kubańczyk posiadający stopień marszałka. Premier i sekretarz Komunistycznej Partii Kuby.

Kuba, cygaro, komunizm, rakiety

Augusto Pinochet

Chilijski dyktator i generał, przywódca junty wojskowej (wojskowego zamachu stanu) w Chile od 1973 roku. W latach 1974–1990 pełnił funkcję prezydenta.

Chile, dyktator, junta, zamach wojskowy

Konrad Adenauer

Niemiecki polityk, mąż stanu, działacz i wieloletni przywódca Unii Chrześcijańsko-Demokratycznej, kanclerz Republiki Federalnej Niemiec. Z wykształcenia prawnik. W latach 1917–1933 sprawował urząd burmistrza Kolonii.

Niemcy, Niemcy Zachodnie, kanclerz, Europejska Wspólnota Węgla i Stali

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Samantha Reed Smith *

Amerykańska uczennica z Manchesteru w stanie Maine, która zdobyła sławę w Stanach Zjednoczonych i Związku Radzieckim podczas zimnej wojny.

list, dziecko, Jurij Andropow, ambasador (ambasadorka)

Josip Broz Tito

Chorwacki przywódca Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii.

Jugosławia, komunizm, Bałkany, titoizm

Danuta Danielsson *

„Kobieta z torebką”. Danielsson uderzyła torebką skinheada, który szedł z flagą w marszu zwolenników neonazistowskiej partii Nordiska rikspartiet (NRP) w Szwecji.

torebka, protest, neonazista, skinhead

Mahatma Gandhi

Indyjski prawnik, filozof, polityk i mąż stanu, jeden z twórców nowoczesnej państwowości indyjskiej i propagator pacyfizmu jako środka nacisku politycznego.

Indie, pokój, pacyfizm, filozofia

Martin Luther King Jr.

Amerykański pastor baptystyczny, przywódca ruchu praw obywatelskich, działacz na rzecz równouprawnienia osób czarnych oraz likwidacji dyskryminacji rasowej, laureat Pokojowej Nagrody Nobla w 1964 roku.

USA (Ameryka, Stany Zjednoczone), Afroamerykanin, dyskryminacja, pastor

Tadeusz Mazowiecki

Polski polityk i dziennikarz. Ostatni prezes Rady Ministrów PRL i pierwszy premier III RP, współzałożyciel i prezes partii Unia Demokratyczna i Unia Wolności.

premier, Okrągły Stół, polityka, grubej kreski, parlament

Ulrike Meinhof *

Niemiecka anarchistka i terrorystka, współzałożycielka (wraz z Andreasem Baaderem) Frakcji Czerwonej Armii.

Niemcy, terroryzm, Frakcja Czerwonej Armii, anarchizm

Wojciech Jaruzelski

Polski polityk i dowódca wojskowy, działacz komunistyczny, generał Ludowego Wojska Polskiego, przewodniczący Komitetu Obrony Kraju (zwierzchnik sił zbrojnych, naczelny dowódca sił zbrojnych na wypadek wojny), współtwórca Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego.

generał, stan wojenny, przemówienie, okulary

Anne Frank

Żydowska nastolatka, autorka pamiętnika, która zginęła w obozie koncentracyjnym po ponaddwuletnim ukrywaniu się w Amsterdamie.

Holocaust, pamiętnik, kryjówka, Żydówka

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Zakazane
słowa

Hannah Arendt

Niemiecka teoretyczka polityczna żydowskiego pochodzenia, filozofka i publicystka.

George Orwell

Brytyjski pisarz i dziennikarz, uczestnik wojny domowej w Hiszpanii.

Punkty

3 punkty = odgadnięcie postaci

5 punkty = odgadnięcie postaci z gwiazdką *

1 punkty = pytania dodatkowe (dla grupy prezentującej)

1 punkty = zakazany wyraz (po 1 punkcie dla wszystkich grup zgadujących)

Niemcy, filozofia, Żydówka, dziennikarka

„Folwark zwierzęcy”, pisarz, „1984”, książka

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

~~~~~

(CC BY-SA 4.0)

Materiał powstał w ramach programu Cyfrowa Historia prowadzonego przez Fundację Szkoła z Klasą we współpracy z Asociación Smileundo i King Baudouin Foundation, dzięki finansowaniu Komisji Europejskiej ze środków programu Erasmus+.

Wsparcie Komisji Europejskiej dla produkcji tej publikacji nie stanowi poparcia dla treści, które odzwierciedlają jedynie poglądy autorów, a Komisja nie może zostać pociągnięta do odpowiedzialności za jakiekolwiek wykorzystanie informacji zawartych w publikacji.

